

efter Lovforslaget en ny Vilkaarlighed, nemlig den, hvad der skal gives for den tilvebragte Bolig, og her har man ikke andet at holde sig til end den Pris, som Styrelsen fastsætter. Herom udtalte den højtærede Minister ved Lovforslagets Forelæggelse, at der skulde betales den Pris, som man gennem mange Aar har taget for Tjenesteboliger der, hvor man har forlangt, at de paagældende skulde bo i saadanne for Tjenestens Skyld. Der skulde altsaa betales efter et omtrentligt Skøn over, hvad der tidligere er betalt, men nogen Norm findes ikke. Man har baade i Kommissionen og i Ministeriet overvejet, om man ikke kunde sætte Lejen til visse Procent, f. Eks. 6 pCt. af Byggesummen, men man har forladt dette som uhensigtsmæssigt, og navnlig har man ment, at det var egnet til at føre til ganske ubillige Forhold for Funktionærerne i forskellige Tilfælde. Man er altsaa i Stedet derfor gaaet til denne Vilkaarlighed at overlade til Styrelsen at fastsætte, hvad den vil. Vi for vort Vedkommende mene, at ligesom Foranstaltningens Iværksættelse skal tage sit Udgangspunkt fra et Ønske fra Funktionærenes Side, bør Boligen, naar den er tilvebragt, betales efter en vis Norm, som vi foreslaa skal være 10 pCt. af Funktionærens Lønning. Dette vil i de fleste Tilfælde efter vor Mening medføre ret rimelige, overkommelige Lejevilkkaar for Funktionærerne, og det vil være baade i Funktionærenes og det heles Tarv, at Lejen fastsættes netop som en Procentdel af hele Lønningen. Det er dette, vi have tilladt os at foreslaa i Ændringsforslaget under Nr. 2, som jeg paa Medforslagsstillers og egne Vegne tillader mig at anbefale.

Naar det ærede Medlem for Københavns 10de Valgkreds (Knudsen), hvis Tilslutning jeg sætter megen Pris paa, mente, at i det mindste den ene Del af Ændringsforslaget, nemlig den, der gaar ud paa at tage Udgangspunktet fra Funktionærenes Ønsker, var mindre nødvendig; da kan jeg godt forstaa, at en saadan Betragtning kan gøre sig gældende, men jeg tror alligevel, at en saadan Bestemmelse er ret nødvendig. Jeg skal i den Henseende henlede det ærede Medlems Opmærksomhed paa noget, som staar i Kommissionens Betænkning, og som egentlig er ret betegnende. Der staar nemlig, at da Kommissionen indhentede sine Oplysninger, undersøgte Forholdene og navnlig undersøgte, hvad Trang der var til at bygge paa visse Steder, og hvad Ønske der var derom,

holdt en Del af Personalet sig tilbage og mente ikke at turde tage Standpunkt, forinden der forelaa Bestemmelser om Bygningens Art, Lejevilkkaar m. m. Erfaringen har altsaa netop allerede vist, at Funktionærerne holdt sig tilbage fra at ytre deres Ønsker, fordi det hele var overladt til Styrelsens Vilkaarlighed. Naar derimod Funktionærerne se, at der er bestemte Normer, og mærke, at de kunne være tjente med disse Boliger, da ville de ikke holde deres Ønsker tilbage. Hvad Tjenestens Tarv angaar, er jeg overbevist om, at Tjenestens Tarv altid vil blive vel varetaget ved, at der bygges paa de Steder, hvor Funktionærerne tro, at det er tjenerligt for dem. Jeg anbefaler med disse Ord Ændringsforslaget Nr. 2.

Dinesen: Efter den Begrænsning, dette Lovforslag vil faa efter Flertallets Forslag, vil jeg stemme derfor. Jeg vilde have haft megen Tvivl ved at stemme for Forslaget i dets fulde Omfang, saaledes som det blev forelagt af den højtærede Minister.

Det Forslag, der er stillet af et Mindretal, og som det ærede Medlem for Holbæk Amts 4de Valgkreds (Krabbe) førte Ordet for, finder jeg ikke ganske praktisk. Det er ikke praktisk at lade Spørgsmaalet om Opførelsen af Boliger være afhængigt af, om de paagældende Funktionærer ønske en saadan Bolig eller ikke. Thi Forholdet er jo det, at Funktionærerne ofte maa føre en ret ambulans Tilværelse, meget ofte ere Genstand for at blive flyttede fra en Station til en anden, og det medfører en saadan Usikkerhed i Forholdene, at jeg ikke tror, det vilde være praktisk. Jeg tror ogsaa, at det ærede Medlem, der nu talte (Krabbe), i nogen Maade har misforstaaet et Udtryk i Kommissionens Udtalelse, naar han meddelte os, at Funktionærerne holdt sig tilbage fra Spørgsmaalet om at modtage Boliger, opførte af Staten. Jeg tror ikke, det har sin Grund i det, som det ærede Medlem mener. Det har mere sin Grund i, at de ville vide, hvordan Boligerne blive, før de acceptere dem. Jeg har gjort mig megen Umage for at følge dette Forhold i den senere Tid og har ogsaa gjort Rejser i den Anledning, og jeg har faaet den Opfattelse, at naar Personalet har Tvivl om, hvorvidt det vil modtage en Bolig eller ikke, er det, fordi vedkommende ikke ved, om man kan være i den paagældende Bolig med sin Familie eller ikke. Thi der er ikke faa af de Boliger, der nu ere indrettede, hvor en Familie, bestaaende af Mand, Hustru og